

Robuste drivveje giver sunde køer

Dette projekt medfinansieres af "Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram, (GUDP) under Fødevareministeriet.

v. Kirstine Lauridsen, Fagligt team, Kvæg, KL@okologi.dk

Indlæg til Faglig Festival 13.12.2012

GUDP-Projekt: Teknik til græs

Ministeriet for Fødevarer Landbrug og Fiskeri

Projektperiode: 1.1.2011 – 31.08.2013

- 1. Hensigtsmæssig planlægning af effektiv ko trafik ved hjælp af integreret design for logistik
- 2. Præsentation og implementering af brugbart belægningsmateriale til drivveje

GUDP-projekt

- 3. Implementering, præsentation og demonstration af intelligente låger, der (automatisk og programmerbart) kan føre køerne til de steder, driftsledelsen ønsker
- 4. Registrering af koens inde og ude tid samt græsningstid
- 5. Udvikling af koncept til måling af græstilbud og græsoptag ved brug af optisk græsmåler
- 6. Implementering og demonstration af sensor til måling af tyggetid

- AP 1 : Logistik i mark og stald – trafik og logistik, og AMS rundt om ejendomme med mange køer på græs
- AP 2: Drivveje – forskellige materiale typer og etablering af drivveje, og holdbarhed.

Hvad siger landmand til landmand?

Uddrag af spørgeskema til 7 landmænd

- Drivvejen laves så bunden er stabil fra starten.
- Drivvejen skal op over niveau, så regnvandet kan løbe væk fra "vejen"
- Med 3-4 års mellemrum er det nødvendigt at få kanterne "høvlet" af, så vandet kan blive ved med at løbe væk og ikke samles i huller
- Materialevalg – der er mange muligheder og prisen er noget varierende

Hvad siger landmand til landmand?

Uddrag af spørgeskema til 7 landmænd

- Undgå tung trafik på drivvejen, hvis drivvejen i ikke er lavet til det
- Ved 90 graders sving laves en bredere overgang
- Køer går 2 – 3 køer ved siden af hinanden
- Bredde af drivvej efter det første stykke 2 til 3 m synes at være nok

Hvad siger landmand til landmand?

Uddrag af spørgeskema til 7 landmænd

- Lav en god bred plads lige uden for stalden, så der er god plads til, at køerne giver sig tid inden de går videre.

Drivveje og sundhed

Klovbrandbylder, såleknusninger (små sten), hævede ben osv, skal undgås

- Lav et godt underlag ved vandkarrene, så der ikke bliver optrådt og en stor vandpyt
- Undgå drivveje, der ligger under niveau, hvor vandet samles og giver optrådte og våde områder
- Lav et system så køerne ikke står ved samme ledhuld, hver gang de skal hjem, med risiko for et stort areal der optrædes, og dermed ikke kan bruges til afgræsning

Drivveje – hvad vælger koen?

- Koen vælger at gå på et blødt materiale. Hvis der er våde områder, forsøger koen at undgå disse så længe det er muligt.

Materialer til drivveje:

- Knuste sten med sand ovenpå
- Flis oven på en stabil bund
- Muslingeskaller
- Svinestaldsspalter
- Parkeringsplader
- Gummibånd
- Asfalt
- andet

Hvad koster det (ca.) i etablering?

- Det stabiliserende lag koster mellem 80 og 120 kr (bærelag og stabiliseringslag; sand og sten)
- Asfalt ca. 130 kr/m² i 6 cm tykkelse
- Gummibånd ca. 80 kr/ m² kan fås i forskellige længder
- Parkeringsplader ca. 130 kr/m²
- Flis (ca. 200 kr/m²), sten (165 kr/m²) blåmuslingeskaller mv.
- Sand 50- 85 kr / m²

Logistik rundt om ejendomme – hvilke muligheder er der?

- Færister
- Fjernstyrede bomme
- Tunnel under vej
- Andet ? Ideer efterlyses - 😊

- Tak, for opmærksomheden

Halthedeforekomst ved afgræsning

- Hvis den enkelte observatørs effekt tages med, viste der sig ingen signifikant effekt af afgræsning, dog var der en lavere halthedsforekomst i afgræsningsbesætninger. Nina Dam

Otten, KU

Clinical measures lånt af Nina Dam Otten

Hygiene

Score 0

Score 1

Score 2

Hock lesion

Score 0

Score 1

Score 2

Hair coat

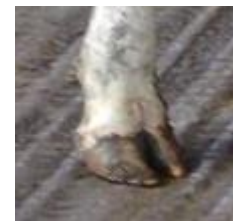

Score 0

Score 2

Hooves

Score 0

Score 1

